

[Steen Folke]

Vance, der, som det kom frem, både havde taget klart afstand fra aktionen på forhånd og valgte at gå af på sagen.

Og nu fremturer regeringen ved at fremsætte dette EF-harmoniserede forslag om økonomiske sanktioner imod Iran. Det tager VS afstand fra. Vi støtter naturligvis ikke gidselaktionen i Teheranambassaden, men vi mener ikke, at økonomiske sanktioner vil bidrage til konfliktens løsning, snarere vil de bidrage til, at den går yderligere i hårdknude. Man må jo ikke glemme, at baggrunden for iranernes forbitrelse er USAs mangeårige støtte til shahens brutale og undertrykkende styre. Hvis blot USA ville erkende sit medansvar for opretholdelsen af dette regime, så kunne gidselaffæren løses fra den ene dag til den anden. Men USA benytter tværtimod affæren til at optrappe koldkrigen i Mellemøsten. Med bl. a. det lovforslag, vi har til behandling i dag, påtager den danske regering sig et medansvar for denne optrapning.

En mindre væsentlig, men ikke helt lige gyldig omstændighed ved EF-vedtagelsen om økonomiske sanktioner er, at den sker med udgangspunkt i en artikel i selve Romtraktaten og altså ikke blot som et led i det udenrigspolitiske samarbejde. Man forsøger at legitimere rent politisk motiverede sanktioner med en artikel i Romtraktaten, som drejer sig om noget helt andet. Det er blot et lille skred i eroderingen af grænsen mellem det traktatmæssige og det udenrigspolitiske EF-samarbejde.

I øvrigt synes jeg, det er tankevækkende, at en socialdemokratisk regering nu foreslår økonomiske sanktioner mod Iran, når man i årevis er vejet tilbage for sanktioner mod apartheidregimet i Sydafrika.

Som det er fremgået, vil VS stemme imod dette lovforslag.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag. Vi har allerede i det udenrigspolitiske nævn givet udtryk for, at vi ville følge USA og EF-ministrene med hensyn til at indlede sanktioner mod Iran, hvis der ikke var sket frigtelse af gidslerne inden den 17. maj. Besættelsen af den amerikanske ambassade i Teheran, hvor der er blevet tilbageholdt amerikansk personale, er klart et brud på internationale konventioner. Nor-

malt ville man benytte sig af sanktioner, udløst gennem FNs sikkerhedsråd, men da Sovjetunionen har nedlagt veto herimod, lader det sig ikke gøre. Vi kan tilslutte os sanktionerne, sådan som de fremgår af lovforslaget.

Og så vil jeg i øvrigt sammen med flere ordførere tilføje, at vi mener, at Danmark ikke bør deltage i olympiaden i Moskva til sommer.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet fordømmer den oprørende folkeretsstridige handling, der er sket ved gidseltagningen i Teheran. Men netop derfor er det ikke ligegyldigt, hvorledes vi handler ud fra det, der her er sket. Den lov, der her er tale om, er i uhyggelig stort omfang en bemyndigelseslov. Der står end ikke i lovteksten noget om, at sanktionerne skal holdes inden for de rammer, som det stillede, men forkastede resolutionsforslag i FNs sikkerhedsråd afstikker. Det står kun i bemærkningerne. Man kunne i det mindste have bragt det frem i selve lovforslagets tekst.

Det spørgsmål har jeg tidligere rejst i det udenrigspolitiske nævn, men jeg vil gerne gentage det her: hvorfor har man ikke taget det næste skridt, da FNs sikkerhedsråd blev handlingslammet af det sovjetiske veto? Hvorfor er man ikke gået til FNs generalforsamling, således som man gjorde det i forbindelse med Afghanistanresolutionen, hvor Danmark jo var et af de lande, der krævede generalforsamlingen indkaldt? Jeg vil gerne opfordre til, at Danmark foretager det samme, som vi gjorde i forbindelse med Afghanistanresolutionen, nemlig sammen med andre lande at søge FNs generalforsamling indkaldt til drøftelse af gidseltagersituationen i Teheran og den amerikanske aktion med henblik på at få løst problemet.

Det er efter vores opfattelse forkert at besvare selvtægt med selvtægt. Vi mener, at de handlinger, som man skal foretage i form af sanktioner, må have klar hjemmel i vedtagelse af De Forenede Nationer enten i sikkerhedsrådet eller i generalforsamlingen. Retsforbundet vil i forlængelse heraf stille ændringsforslag til lovforslaget, således at det kun bliver operativt, når der ligger en sådan klar FN-hjemmel til sanktionerne.

Jeg er helt enig med hr. Lasse Budtz, der talte om, at vi må opretholde den internatio-